

MURIEL ROMANOVÁ

MARCO
POLO

TYGR MOŘÍ

+III+

MARCO POLO

Muriel Romanová

MARCO POLO

Tygr moří

sloart

Copyright © Édition°1
Translation © 2003 Jan Hlavička
Czech edition © Nakladatelství Slovart

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této knihy nesmí být reprodukována ani šířena bez předcházejícího písemného souhlasu vydavatele, v jakékoli podobě, jakýmikoli prostředky, elektronickými či mechanickými, ve formě fotokopíí či nahrávek, respektive prostřednictvím jakéhokoli současného či budoucího informačního systému.

*Mému tygru, jenž mě
podaroval mateřstvím.*

*To, co jsem vyprávěl, je pouze
polovina toho, co jsem viděl a zažil.*

Marco Polo
Milion

OBSAH

1. Radovánky velkého chána	13
2. Perla a lastura	36
3. Černý drak	51
4. Květina touhy	71
5. Poslání	95
6. Tygr v doupěti	108
7. Tygrovo procitnutí.....	121
8. Objetí ohnivého lotosu.....	127
9. Syna za syna	153
10. Do vyhnanství a domů.....	181
11. Cizincem ve vlastní zemi.....	204
12. Kniha o zázracích světa	214
<i>Autorčina poznámka.....</i>	<i>235</i>
<i>Poděkování .....</i>	<i>239</i>

Tisíce mil od Chánbaliku...

Stepí vane vítr a před sebou žene teplý prach, předzvěst bouře. U stély, jež jako jediná svědčí o tom, že tu kdysi prošli lidé, čeká jezdec, ztracený v těch nesmírných prostorách. Na stělu se už dávno zapomnělo a napůl ji zavál prach.

Aj Süe si vyhrne límec pláště a zachumlá se až po nos, neboť vítr je mrazivý. Aby se aspoň trochu zahřál, soustředí se na koloběh *čchi* v těle.

Konečně spatří na obzoru mračno prachu. Na okamžik ho napadne, zda to není bouře, jíž se neubrání a jež ho pohltí. Ale z toho, co považoval za hřmění, se vyklube dusot koní. Už rozeznává deset jezdců v kůžích. Koně mají kožená brnění, z čel jim trčí rohy jako jednorožcům na malbách dávných Skytů. Blíží se takovou rychlostí, až Aj Süe dostane strach, aby neskončil pod jejich kopyty. Kůň pánovu úzkost zaznamená a zneklidní. Aj Süe pevně sevře oštěže a zklidní ho.

Jezdci zpomalí a mlčky Aj Süea objíždějí. Jako válečníci si ho ze zvyku odhadují. Číňan se ani nehne, snaží se ovládnout strach. Jakkoli pověst Bílého lotosu už přesáhla hranice říše, Číňany, zvláště pak lékaře, Mongolové příliš neznají. Jistě mu přisuzují podobné magické schopnosti jako svým šamanům.

Sevrnou ho v kruhu a zastaví se. Jejich velitel, asi čtyřicetiletý muž, z nějž navzdory hrubému vzezření vyzařuje jistá vznešenost, dojede před Aj Süea.

„Jsem Najan, princ z krve chánů,“ praví úsečně. „Přijeli jsme, jak jsi žádal.“

Aj Süe se musí soustředit, aby mu rozuměl. Najan nemluví císařskou mongolštinou, nýbrž mongolštinou stepí, jejíž přízvuk ani slovník dosud neovlivnila čínština. Neboť i navzdory tomu, že císařský výnos zakazuje Mongolům učit se čínsky a naopak, oba jazyky se ovlivňují a proplétají jako dvě hedvábné stužky různé barvy.

Společnost Bílého lotosu už řadu měsíců zesiluje snahu o destabilizaci mongolské moci a chce opět dosadit na trůn čínského císaře. Rozhodla se proto pro nadmíru nebezpečnou hru – spojit se s Kajduem, nepřítelem a bratrancem velkého chána Kublajje. Kajdu upírá Kublajovi nárok na trůn a touží zaujmout jeho místo. Nikoho však k sobě nepouští a na snahy Bílého lotosu nereagoval. Dokud nepadlo jméno Marco Polo.

„Nuže, co chceš?“ táže se princ Najan.

Aj Süe si žádost už mnohokrát opakoval v duchu, ale nyní váhá. Uvědomuje si, že na dalších slovech závisí nejen jeho osud, ale i osud jeho země...

RADOVÁNKY VELKÉHO CHÁNA

Břicho mu ochable spadá na stehna, a proto nevidí, jak se dívka činí s jeho nefritovým stvolem. Ví, že ani tuto noc nedostojí své pověsti obra. V ničem už nenachází potěšení, a tudíž v ničem nezná míru. Tu jepičí jiskřičku štěstí hledá se zarputilostí hraničící se šílenstvím jen proto, že ji už nenachází. Pokaždé když dívky vstoupí do komnaty, která je vyzdobena jako nevěstinec v Chang-čou, prožívá pocit moci a síly. Přistupují k němu se sklopenýma očima, v řadě, drobnými krůčky, chvějí se. Už pohled na ně je pro něj jako výron pramene mládí.

Do očí mu skápně pot a zamžiká. Oči ho pálí. Zvrátí hlavu a zavře je. Náhle cítí pach svého potu a má chuť se do něj schoulit. Jindy se mu naopak hnusí. Klouby ho bolí, ale dnes v noci na ně snad zapomene. Až do další noci. Přejede si jazykem po dásni. Včera mu zase vytrhli jeden zub a v ústech stále cítí krev. *Chuť krve...* Jak dávno je tomu, co ji měl naposledy na rukou. Ono prazvláštní opojení, jež ho snižuje na úroveň zvířete, ho dosud neopustilo. Napadá ho, že možná právě proto má takovou chuť na mladičké panny. Líbí se mu jejich vůně, ale ještě více pach, jenž z nich dělá hotové, zkrocené ženy, u nichž už člověk neváhá, aby se jich zmocnil a zacházel s nimi hrubě.

Pohlédne si na ruce. Jsou skoro hezké, velké, bílé, s dlouhými prsty. Časem mu však znecitlivěly. Někdy

mívá pocit, že přišel o hmat. Dlouho musí hníst ženské tělo, aby si připomněl něžnosti, jimiž dříve tak vášnivě plýtvál.

To děvče se činí, jak může. Také by jí mohl dát vytrhat zuby, aby byla o něco něžnější...

Už ví, které bude dopřána jeho přízeň a která završí noc. Všiml si jí, když se mu představovaly, když před ním klečela. Je to malá Číňanka, jistě poloviční než on. Sešněrované nožky jí dávají mimořádný půvab. U svých žen by sice takové mrzačení nohou považoval za barbarství, ale dívkami se zlatými liliemi se už často nechal svést. Tahle má nožky drobné, stěží větší než výhonky bambusu. Snadno je pojme do ruky. Už pomyslení v něm vzbudí mužnost, již si klečící dívka bezpochyby klade za svou zásluhu.

Od rána ho bolí hlava. Doufal, že něžnost noci mu uleví. Ale nestalo se tak. Každíčkový pohyb hlavy znamená učiněná muka. Dnes mu představili jen čtyři panny. Čert vezmi ty zbývající dvě. Nemá odvalu jim nabídnout to, čeho se obávají.

Mávnutím dívku propustí. Vzdaluje se od něj s hlubokými úklonami, děkuje mu za čest, jíž se jí dostalo.

Mlčky ukáže na kořist, již si zvolil pro dnešní noc. Přistoupí k němu s úklonou, pokorně. Ostatní už od starších konkubín vědí, co mají dělat. Drží se v uctivé vzdálenosti a jsou připraveny vyhovět jakémukoli jeho přání.

Ukáže na velkou postel se záclonami z rudého hedvábí, jež se rozevírají jako rána. Dívka poslušně poklekne u šarlatového polštáře. Kublajchán se pracně zvedne z křesla. V kolenou mu praská a stehna, obrovská jako sloupy chrámu, třou o sebe. Strašně ho bolí v kříži. Zadýchá se a popadne se za hrud. Odplivne si do měděného plivátka. Dojde k posteli a uchopí tyčinku z opravdového nefritu, jež nahrazuje jeho stvol, a plácne jí o dlaň. Panna se celá roztřeše. Bázlivě vyleze na postel a lehne si. Nadra se jí mocně dmou a pod průhledným šatem se rýsují mladistvé tvary.

Klekne si nad ni a začne ji laskat. Zvlhlýma rukama sahá na svěží stehna. Sevře jí nožky. Dívka leží ztuhle jako mrtvola. Císařova ruka stoupá po stehnech, pak uchopí ňadro, jež je pro obrovskou dlaň příliš malé. Zpod zavřených víček kanou slzy. Jak pracně se je snažila zadržet! Kublaj cítí cosi, co se podobá soucitu. Snaží se mít obličej ve stínu, ale ne vždy to vychází. Zvolna jí začne trhat šaty. Praskot hedvábí lahodí jeho uším. Panna se už neovládne a rozechvěje se. Svalí se na ni a chystá se rozevřít sevřená stehna. A tu ho s překvapivou prudkostí odstrčí a začne do něj bušit pěstmi. Císař si toho nevšimá, jako by se ho to netýkalo. Leží na té nešťastnici a je mu jí líto. Chtěl, aby sdílela jeho císařskou rozkoš. Pro ni je však jen tlustý a smrdutý dědek. Kdyby tak věděla, jak mladé má srdce! Uvnitř je bujný jako mladík ze stepí. Jednoho dne se možná už nevzbudí. Opustí tělo, které příliš zbytnělo, než aby přešlo do lovišť jeho předků. Dá se pohřbít jako jeho slavný děd Čingischán na tajném místě na úpatí Altaje. A každého, kdo pohlédne na pohřební průvod, stihne smrt. Co z něj zbude? Co zůstane po velkém chánu Kublajovi?

Než ji stačí popadnout za zápěstí, panna ho škrábne do obličeje. V žilách mu začíná vřít krev. Zmocní se ho císařský vztek, sáhne po důtkách a bije ji tak dlouho, dokud sám nepadne únavou. Zavírá oči a padá na něj ospalost. Poprvé po měsících něco cítil, vztek a soucit. Tu naivku, jíž se to podařilo, si ponechá.

Císařské město Chánbalik 1282

Marco vyjde z tepla palácových komnat a zachvěje se v mrazivém večerním vzduchu. Proti temné obloze se rýsují borovice a připomínají mu dávné čínské mudrce. Měsíc a hvězdy zastírají obrovská černá mračna a na cestu mu jen chabě svítí sluhova papírová lucerna. Šajabami kráčí navzdory svému věku docela svižně. Od chvíle, co vyšli z paláce, se ani jednou neotočil.

Marco Polo upírá zrak na cestu a snaží se prohlédnout tmu. Tato část parku se příliš neudrzuje. Císař do ní nikdy nezavítá. Těžko však říct, zda účinek vyplývá z příčiny či naopak. Benátčan může každou chvíli zakopnout o kořen nebo kámen či šlápnout do nory, již si vyhloubilo nějaké zvíře. Po příliš bohaté večeři je mu těžko. Dobře ví, proč je Syřan tak mrzutý. Před odchodem do paláce ho jaksepatří vyplísnil. Šajabami mu měl připravit oděv na audienci, ale místo toho se spíš věnoval Taovi. Možná jsem měl příliš pádnou ruku, myslí si Marco a lituje toho. Ale už se stalo. Starý otrok s ním teď nejméně týden nepromluví. Marco ostatně nikdy nemá pocit, že je skutečně Šajabamiho pánem. Starý Syřan ustavičně podotýká, že pan Nicolo by to takhle nikdy nedělal, že tohle by si nikdy nemyslel a podobně. A s přibývajícím věkem se dokon-

ce opovažuje odmlouvat a tvrdí, že nemá čas. Benátčan se začíná zaobírat myšlenkou, že si pořídí nového otroka.

A tak přišel kvůli Šajabamimu pozdě na audienci. Sebevědomě vstoupil do velké síně a hned slyšel nesouhlasný šepot. Po několika pozdravech splynul s davem. Podali mu šálek jasmínového čaje. Svěží vůně v něm vzbudila tisíce vzpomínek. Olej ze Svatého hrobu ve fiole, v níž předtím byla jasmínová voda. Plantáže, na nichž pátral po svém synu Taovi. A zejména pak rozkošná vůně půvabné Siou Lan, když se svíjí a vzdychá v jeho vášnivých objetích.

Hovor dvořanů mu zněl v uších jako protivné bzučení. Navzdory krásnému šatu měl pocit, že se nikdy nevyrovná těm novým mongolským, perským nebo ujgurským mandarínům, kteří zaplňují palác Císařského města.

Za císařovy nepřítomnosti řídí audience jeho syn a dědic trůnu princ Čen-ťin a z nedostatku pravomocí si osobuje větší práva, než mu náleží. Marco není v jeho přízni a očekává, že mu to Čen-ťin dá opět najevo.

Když Kublajovi před rokem zemřela jeho nejmilejší manželka, přestal se zajímat o státní záležitosti. Pořádá vyčerpávající hony a potom se uzavírá s ženami, vínem a zvěřinou. Tráví v Pavilonu klidu celé dny, aniž se hne z lůžka, a nechává se obsluhovat. Zlé jazyky dokonce tvrdí, že se svých souložnic už ani nedotkne a že si pro ně dává posílat jen kvůli pověsti. Chánovy orgie mohou klidně trvat týdny. Císařské choutky si vyžadují stále náročnější služby. Oheň v kuchyních nikdy nevyhasne. Dokonce i v létě, když dlel v severním paláci, musel být Chánbalik v plné pohotovosti, kdyby se z nějakého důvodu vrátil. Když se Kublaj na podzim vrátil do Chánbaliku, svěřil se Markovi, že to byla jeho poslední cesta. „Příště opustím trůn jen kvůli cestě do hrobu.“ Marco mu to nevyvracel, ale hrdlo se mu sevřelo náhlým dojetím. Chán za několik měsíců zestárl o deset let..

„Pane Polo!“

Marco sebou trhl. Čen-ťin stál pár palců od něj, tvářil se škrobeně a důležitě. Důmyslný účes má zakrýt prokvétající vlasy. Třebaže už překročil čtyřicítku, je stále stejně štíhlý, jako je jeho otec tlustý. Tak málo se podobá Kublajovi, že kdyby jeho matka nebyla po celý život zavřená v ženském křídle paláce, dalo by se pochybovat, zda je vůbec jeho synem.

Marco se dědici trůnu uctivě uklonil.

„Jaké máte zprávy od našeho pána?“ otázal se Čen-ťin tónem, z nějž zaznívala silná žárlivost.

„Jsem na tom jako celý dvůr, Výsosti, neviděl jsem našeho pána už tři dny. Zavřel se ve svém pavilonu.“

Čen-ťin přikývl.

„Nícméně, pane Polo, všem je známo, že vás považuje za jednoho ze svých synů.“

„Potom lituji, že se ke mně nechováte jako bratr.“

„Možná byste o to ani nestál... O císaři nemáte zpráv, a přesto jste se dostavil na audienci. Vraťte se domů, pane Polo.“ Nato se k němu princ otočil zády a šel pryč.

Je to vyhoštění? Když se Marco dostaví na další audienci, princ ho může uvěznit pro neposlušnost. Čen-ťin už dosáhl toho, že ctižádostivý buddhistický mnich a Markův přítel Sanga nesmí na audience a musí císaři zajišťovat služby. Neuvědomil si však, že tak Sangu dostal blíž ke Kublajovi. Nyní svého rozhodnutí lituje a nevynechá jedinou příležitost, aby Sangovi neztrpčil život. Markovo přátelství s mnichem mu dává skvělou záminku, jak si ukájet touhu po moci. Jestliže ho chce Čen-ťin vyhostit ode dvora, pak jen proto, že Marco má naopak zájem u něj zůstat.

Marco byl tak pohroužen do úvah, že si svého syrského otroka skoro nevšiml. Belhal se k němu, jako by ho stále ještě bolely rány, jež schytil. *Přehání, chce ve mně vyvolat soucit.*

„Pane,“ řekl Šajabami benátský, „chce se s vámi setkat jakýsi muž.“

„A to ses kvůli tomu trmácel až sem? V tvém stavu bych zůstal v posteli a vzal si nějaký lék.“

„To jsem taky dělal, pane, ale dostavil se přímo k nám. Nedal se odbýt, a tak jsem ho dovedl.“

„Doufám, že to není nějaký otrava.“

„Patří k těm, jež nelze odmítnout,“ odvětil Šajabami a víc neupřesnil.

„Tak dobře. A kdo je ten tajemný návštěvník?“ zeptal se Marco poněkud zmateně.

„Čeká v palácových zahradách, pane.“

Šajabami jde císařským parkem už dlouhé minuty, míjí orchideje a lotosy. Když se blíží k mostu, přidá do kroku, potom ukáže na masivní stín ve stínu borovic.

„Počkej tady,“ nařídí mu Marco a ruka mu bezděky sjeде ke stehnu. Ale jak je zvykem, zbraň musel zanechat u vchodu do paláce. Zamíří tedy ke stínu, zastaví se u něj a rozkročí se.

„Pane Polo, konečně!“

Benátčan mu ani nemusí vidět do obličeje. Je to Kublajův nejméně důvěrný sluha Samüd. A Šajabami si to schválně nechal pro sebe. Z Mongola Samüda si Kublajchán udělal vlastní stín, dokonce ho dal vykastrovat, aby mohl být co nejbližší trůnu. Samüd má postavu stepního válečníka, bystré oči a vlasy, které připomínají jačí srst. Je tělnatý jako všichni eunuši.

* * *

Marco a Samüd krácejí ve stínu lucerny stále temnějšími chodbami. Samüd rozhrnuje závěsy, za nimi je čeká na prostá tma a bez váhání do ní vstupuje. Pouze na chvíli se zastaví, aby ho Marco došel. Benátčan hledí na staré kresby a znaky vytesané do skály. Konečně vyjdou do jakési prostorné síně se stěnami obloženými vzácným dřevem.